

Shrnutí aktuálních informací a plnění úkolů pro Pracovní skupinu k porodnictví (dále jen „Pracovní skupina“) na jednání 18. června 2020

Zpracovala: L. Hradecká
V Praze dne 18. června 2020

A. Aktuální informace¹

- **Příprava nové strategie rovnosti žen a mužů na nadcházející desetiletí** (dále jen „Strategie 2021+“), resp. strategického cíle „*Zvýšení spokojenosti s péčí v těhotenství, při porodu a v šestinedělí*“ do kapitoly Zdraví: v návaznosti na plnění úkolu č. 2 z minulého jednání Pracovní skupiny proběhly dvě schůzky pracovního týmu.² Na základě výstupů z těchto schůzek a doplňujících individuálních konzultací byl dopracován příslušný návrh strategického cíle, který prošel interní oponenturou (tj. v rámci sekretariátu).³ Celkový návrh Strategie 2021+ byl prvně představen na jednání Výboru pro institucionální zabezpečení rovnosti žen a mužů.⁴ Návrh kapitoly ZDRAVÍ, do které byl příslušný strategický cíl k tématu respektující porodní péče zařazen, byl dokončen v únoru a spolu s návrhy dalších sedmi kapitol byl dne 20. února 2020 představen na jednání Rady vlády pro rovnost žen a mužů (dále jen „Rada“).⁵ Tímto byla zahájena první část konzultační fáze s jednotlivými ministerstvy a dalšími gestory opatření. Dne 18. února 2020 byla rovněž spuštěna veřejná konzultace.⁶

Dne 16. června 2020 sekretariát obdržel finální verzi připomínek od Ministerstva zdravotnictví. K vypořádání jeho a dalších obdržených připomínek bude určen **kulatý stůl ke kapitole ZDRAVÍ**, který proběhne 30. června 2020. Po ukončení konzultační fáze bude upravená Strategie 2021+ opětovně předložena Radě, po schválení z její strany bude zahájeno mezirezortní připomínkové řízení. Předložení Strategie 2021+ vládě ČR se předpokládá na přelomu srpna a září 2020.

- **Účast na šestém zasedání Kolegia expertů k výkonu rozsudků Evropského soudu pro lidská práva a implementaci Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod** (dále jen „Kolegium“) dne 14. ledna 2020: sekretariát na zasedání Kolegia prezentoval činnost Pracovní skupiny (od doby posledního zasedání Kolegia 28. února 2018, na němž byl diskutován rozsudek Dubska a Krejzová proti České republice).⁷

Kolegium po diskuzi k prezentaci Ministerstva zdravotnictví a Úřadu vlády přijalo následující závěry:

¹ Tj. informace o činnosti sekretariátu a Rady od posledního jednání Pracovní skupiny dne 10. října 2019.

² Ve dnech 1. a 28. listopadu 2019.

³ Úpravy vstupních podkladů byly vedeny především potřebou důsledného dodržování intervenční logiky každého návrhu, odstraňování duplicit napříč kapitolami a dále nutností úpravy částí, kde docházelo k záměně cílů za opatření (a naopak).

⁴ Blíže viz <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/na-jednani-vyboru-pro-institucionalni-zabezpeceni-rovnosti-zen-a-muzu-byl-poprve-predstaven-navrh-nove-vladni-strategie--179369/>>.

⁵ Celkově návrh Strategie 2021+ čítal 8 kapitol, 28 strategických cílů, 139 specifických cílů a 474 opatření (přičemž kapitola ZDRAVÍ zahrnovala 81 opatření).

⁶ Blíže viz <<http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/spolecne-k-rovnosti-verejna-konzultace-k-nove-strategii-rovnosti-zen-a-muzu-179727/>>.

⁷ Blíže viz <<https://www.justice.cz/web/msp/kolegium-expertu-k-vykonu-rozsudku-eslp?clanek=jednani-kolegia-dne-14-ledna-2020>>.

Kolegium vzalo na vědomí činnost MZdr a Úřadu vlády v oblasti porodnictví. Konstatovalo, že komunikace ze strany MZdr vůči pracovní skupině k porodnictví při Radě není dostatečná, a proto MZdr vyzvalo k jejímu zlepšení. Kolegium požádalo MZdr o poskytnutí písemné informace o vývoji probíhajících aktivit resortu zdravotnictví představených na Kolegiu, a to zejména o přípravě průvodce předporodní, porodní a poporodní péči, seznamu doporučení pro zdravotnická zařízení v oblasti respektování práv a přání rodiček a standardů porodnické a neonatologické péče, a to před příštím jednáním Kolegia, tedy nejpozději do 31. srpna 2020. Zároveň Kolegium MZdr požádalo o pravidelné informování pracovní skupiny k porodnictví při Radě a KVZ o aktivitách v oblasti podmínek poskytování zdravotnických služeb v porodnictví, včetně aktivit týkajících se Centra. Kolegium dále uvítalo a podpořilo iniciativu Úřadu vlády k provedení reprezentativního sociologického šetření spokojenosti s porodní a poporodní péčí mezi rodičkami, které bylo schváleno usnesením vlády č. 737, ze dne 14. října 2019 jako součást Akčního plánu pro rovnost žen a mužů na léta 2019–2020.

- **Schválení Podnětu k podpoře kojení:** dne 20. února 2020 schválila Rada Podnět Pracovní skupiny k podpoře kojení a přijala následující usnesení:⁸

Rada vlády pro rovnost žen a mužů

I. vyzývá ministra zdravotnictví, aby vytvořil mezirezortní koordinační orgán pro výživu kojenců a malých dětí ve smyslu implementačních pokynů Světové zdravotnické organizace a UNICEF k Baby-friendly Hospital Initiative, jenž bude disponovat pravomocí navrhnout vládě kroky, které bude považovat za nezbytné, a bude mj. sdružovat všechny relevantní aktéry ze státní správy, zástupce akademické obce, profesní organizace poskytovatelů zdravotních služeb, neziskových organizací, kteří nezastupují výrobce náhrad mateřského mléka, kojeneckých lahví a dudlíků a nepřijímají od nich finanční či nefinanční dary;

II. doporučuje ministru zdravotnictví předložit plán implementace Baby-friendly Hospital Initiative Světové zdravotnické organizace a UNICEF ve znění z roku 2018 tak, aby k dokončení implementace došlo nejpozději do roku 2022;

III. vyzývá ministra průmyslu a obchodu a ministra zdravotnictví, aby učinili kroky k co největšímu naplňování Mezinárodního kodexu marketingu náhrad mateřského mléka Světové zdravotnické organizace a UNICEF (dále jen „Kodex“) a návazných souvisejících rezolucí Světového zdravotnického shromáždění (vč. rezoluce 69.9);

IV. vyzývá ministra zdravotnictví, aby vyzval organizace zdravotnických pracovníků a pracovníků uvedené v podnětu Pracovní skupiny k porodnictví, aby plně dodržovaly Kodex a návazné související rezoluce Světového zdravotnického shromáždění, vč. Pokynů k ukončení nevhodné propagace výživy kojenců a malých dětí (rezoluce Světového zdravotnického shromáždění 69.9);

V. vyzývá ministra zdravotnictví, aby vyzval výrobce, distributory a prodejce náhrad mateřského mléka, dudlíků a kojeneckých lahví s požadavkem, aby beze zbytku naplňovali svou mezinárodněprávní povinnost dodržovat Kodex, jak plyne mj. z Obecného komentáře Výboru OSN pro práva dítěte č. 15 z roku 2013, vč. zákazu reklamy a propagace pokračovací kojenecké výživy, dudlíků a kojeneckých lahví;

VI. doporučuje ministru zdravotnictví, aby ve spolupráci s Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR zahájil sběr dat o výlučném (ne „plném“) kojení v průběhu pobytu v nemocnici, o kontaktu dítěte s matkou kůže na kůži bezprostředně po porodu (zda byl

⁸ Blíže viz http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/cinnost_rady/zaznam-ze-zasedani-rady-vlady-pro-rovnost-zen-a-muzu-ze-dne-20-unora-2020-180494/.

kontakt zahájen okamžitě po porodu, ev. proč ne, a jak dlouho probíhal), o uskutečnění kojení v 1. hodině po porodu a o kojení do dvou let věku dítěte a tato zveřejňovat spolu s již sbíranými údaji ohledně výživy kojenců a malých dětí, vč. rozdělení dat dle jednotlivých zdravotnických zařízení;

VII. vyzývá ministra zdravotnictví, aby 1x ročně informoval Pracovní skupinu k porodnictví o činnosti Národní komise pro kojení, zejména vzhledem k plnění předchozích bodů.

- **Hlasování per rollam k mimořádné situaci** v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID-19: ve dnech 21.-24. března 2020 proběhlo per rollam jednání Pracovní skupiny o podnětu, který reagoval plošný zákaz přítomnosti otce dítěte u porodu. Byť podnět nebyl formálně schválen, zmocněnkyně vlády pro lidská práva se mj. v reakci na něj a jeho odůvodnění 23. března 2020 obrátila přímo na ministra zdravotnictví.⁹
- **Chatbot virtuální sestra Anežka**: sekretariát kontaktoval Ministerstvo zdravotnictví s žádostí o zjednání nápravy chybných/neaktuálních informací, které na jeho webových stránkách v dubnu poskytoval chatbot Anežka k tématu porodní péče (oddělování novorozenců od infikované matky po dobu 14 dní; neaktualizovaná informace o plošném zákazu přítomnosti otců u porodu).
- **Změny ve složení Pracovní skupiny**: v únoru 2020 na své členství rezignovala Eliška Vlasta Kupšovská. V dubnu 2020 byla členkou Pracovní skupiny nově jmenována Petra Sovová (jakožto zástupkyně příjemkyň péče), která je předsedkyní spolku Hnutí za aktivní mateřství.
- Zpracování vstupu do **Zprávy o plnění Koncepce rodinné politiky za rok 2019** (dále jen „Zpráva“). Konkrétně formou vyjádření spolugestora k plnění *Opatření č. 37: Zkvalitnění porodní a poporodní péče* a k *Opatření č. 38: Transparentnost statistických dat*. Zprávu vzala vláda na vědomí na svém jednání dne 25. května 2020.¹⁰
- **Změna Statutu Rady vlády pro rovnost žen a mužů**: dne 11. června 2020 Rada schválila změnu svého statutu, která mj. nově umožňuje, aby pracovní skupiny Rady měly v případě potřeby vlastní jednací řád. Nový statut musí schválit ještě vláda. Poté bude možné Radu požádat o schválení jednacího řádu pro Pracovní skupinu k porodnictví.
- **Odložení termínu plnění Opatření č. 15: Provést reprezentativní sociologické šetření spokojenosti s porodní a poporodní péčí v ČR a s ohledem na výsledky navrhnout konkrétní doporučení pro praxi z Akčního plánu pro rovnost žen a mužů na léta 2019 – 2020.**¹¹ Plnění opatření bylo odloženo, neboť pro financování šetření nebyly ještě zajištěny finanční prostředky.

B. Shrnutí plnění úkolů z minulého jednání

1. Zaslát sekretariátu připomínky k podkladu obsahujícím prvním náčrtu cílů a opatření (souvisejících s péčí v těhotenství, při porodu a v šestinedělí) do Strategie 2021+.

Zodpovídá: členové a členky Pracovní skupiny.

Termín: 21. října 2019

STAV: SPLNĚNO V TERMÍNU

⁹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/mimoradne-jednani-pracovni-skupiny-k-porodnictvi-o-zruseni-zakazu-pritomnosti-otce-u-porodu-180639/>.

¹⁰ Blíže viz <https://apps.odok.cz/djv-agenda?date=2020-05-25>.

¹¹ Blíže viz <http://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/dokumenty/AP-pro-rovnost-209-2020.pdf>.

2. Dopracovat podklad do Strategie 2021+ a vypořádat obdržené připomínky ze strany členek a členů Pracovní skupiny.

Zodpovídá: sekretariát Pracovní skupiny v součinnosti s I. Antoníčkovou, a Z. Candigliotou, M. Čermákovou, A. Hořejší, I. Königsmarkovou, A. Majerčíkovou, M. Nemravou, M. Pavlíkovou, M. Peremskou, M. Šimůnkovou a M. Zikánem

Termín: co nejdříve (nejpozději do vyhlášení veřejné konzultace ke Strategii 2021+ plánované na říjen/listopad 2019)

STAV: SPLNĚNO V NÁHRADNÍM TERMÍNU

3. Zařadit bod týkající se výkonů PA a smluv s pojišťovnami na program jednoho z nejbližších jednání Pracovní skupiny a k jeho projednání přizvat za MZd i náměstkyni H. Rögnerovou.

Zodpovídá: sekretariát v součinnosti s předsedkyní Pracovní skupiny.

Termín: první pololetí 2020

STAV: SPLNĚNO V TERMÍNU